

Êîïïüþòåðíàÿ ñèñòàÿ äëÿ ñîçäàíèÿ è îäääåðæêè ýëåêòðííûõ êîéëåêöèé ñòàðííûõ êíèá

Àâòîð Åëàäèìø Ñåðääåâè÷ Þæèéïà
18.07.2008 å.
Íñëäåíå ïáíâéåíéå 20.07.2008 å.

Òåêñò ïå÷àòííäî èçääàíèÿ â ôîðìàòå PDF

1. Åååäåíèå

Ýòi äåëàåòñý ií íåñêïèüéè iðè-÷éíàì. Áî-ìåðåûò, iíéó÷-èòù òåéñòîâûé áàðèàíò ñòðàíèò áîçííæíí èèøü äéÿ éíèå XVIII–XIX à FineReader’; à iéïõî ñíðåâéÿþòñý ñ ðàññíçíåâáíèàì ñèíàïéíà èç-çà íàéè-÷éÿ ñèéüíûò áåðåâòíà è iíåð, à òàéæå èç-çà ìòñòò áíèüöíé èíòåðåñ ííæåò ïðåñòåâéÿòù ñàíí èçíåðåæåíéà ñòðàíèòù ñ ñíåðæåùèíèñý íà íà íýòíàì, iíåðòéàìè, ðèñóíéàìè; ÷-ñòíò ýòi

Åuå iäièiå hääæiùi iñiäiòiñ, eïòiòiòi ñeäåäoåò ó-èòiòiòi åàòi ïðe nïçäàièe êièeäåëoëe ñòàðeòiíüö èfèä, yäéyåòñi ïòiñiñeòåëüi áièuøié ðäçäièiàpò iñðyäéà 100–500 êeëiààéò, ÷òi iñðeåiàèò è ñòuåñòåäiíiò çäiåäëäièp ðäåiòu êiñå-ñiñi iñëüçiàòåëy ñ iàòåðeàèeà iñäéèp-åièa). Åäiíóp iñðiàëäiò iñæíi ðåòèou ñeäåäóþuèi fáðäçii: iåiåñiàèi, ÷òiåu iàðyäo ñ ènñöñiàiùè ècäiåðåæäièyìe å iñëiíi ðäçðå ðåñeñòå. Yòi iñæåò åúòu åñòeäiñòi, iñðeåiàò, õiðiñuåleåi èeëe öääëäièåi õiñi, eïòiòiòi ñiñåò iàiñiñòp çíä-ñiñiñòu äéy åññiòðyøeý ò iññiñeñüeëo åeäåò å çäåèñeñiñòe ìò iñðoðååñiñòåé iñëüçiàòåëy, yòi iñçåñiñòe ñiñåèåòu ðäååiòo ñ aéåæeòiòåé åièåå yôðååêòeåñiñ.

2. Àíàëèç çàääà÷è

Äëÿ ñïçäåíèÿ ýéëåéòðíííé èíëëåéòëè, ñïáåéòðæàùåá è ïòëöòðíåáíüå áçíáðåæäíèÿ ñòðåíëò ñòðåðèíüò éíëå, íåíáðíèëí ðàçðåøòèùò ðýä

1. Ñîçääìéå äðóïíû èçíáðàæåíèé èç êàæäíäî èñõïäííäî èçíáðàæåíèý ñ ðàçíù ðàçðåøåíèå.

2. Íáðááíóéà áññåö èçíáðåáæáíéè ííøö÷áíííé åððóííü à ñíñòååðòñòåéè ñ èø íðåáäíàçíà÷åíéàí. Ñþæá åðñíåéò:

– óñòðàííåé íýóái, ìáð, íáññïðåííññóáé öääðä áóìäæé, íðññää÷ëääíéå íáäíëñäé ñ íáðäóííé ñòðíñíü èëèñòå;

– óääéäíéå èëè çàìáíà óííà;

– iñáñòó èçíáðàæåíéý iñé íåòí÷ííé íðèåíðàöèè ñòðàíèöû áî áðåíý íöèôðíâéè;

– ðàçìåòéà ñòðàíèöû.

3. Niñá ì ðåäàéòèðíâáíéå ìåòàäàííûõ, iñéñûâàþùèõ èçíáðàæåíéå.

4. Iñòðíâíéå áèáëèíòåéè è åå ðàçìåúåíéå ía ñåðâåðå.

Äey óñòðáíáíéý äåôâéòíâ èñòíáííûõ èçíáðàæåíéé, êíòíðûå çàìåòíí çàòðóäíýþò èõ èñííéüçíâáíéå, iñæíí èñííéüçíâáòü óíèåâðñàëüíí ñåðâåíòé ñòðàíé è òùñý÷ èçíáðàæåíéé, áðíäýùèõ á èíëëåéöèþ. Iñyòííí ãåéàòåéüíí èíåòü ñíåöèåéçèðíâáííóþ ñèñòáíó, á èíòíðíé òåé è ñ iñäåðæéé ðó÷ííé êíòðåéöèè íðòåññà íåðåáíòéè. Á iñííáíí á íóáëèéåöèýõ áñòðå÷àþòñý iñéñàíéý ðåáíò, íå÷àòûõ á yóñí äð. 2001], iñyòííí áúéí íðèíýòí ðåøåíéå í ðàçðàáíòéå è ðåäàéèçàöèè ñíáñòååíííäí iñäóéý íåðåáíòéè èçíáðàæåíéé.

Äey niñçääíéý è ååäåíéý ýéåéòðííûõ áèáëèíòåé ðàçðàáíòáíí ëíñòàòí÷íí iñíäí ñèñòáí. È íåèáíéå áèçååñòíûì iòññýòñý iñíñòáíí GreenStone ìáñòååíéå áèáëèíòåéè ñ íåáíéüøèí êíëë÷åñòáíí ðèñóíéíâ á òåéñòå, ÷òí iñéñòí iñäóíäéò äëý èíëëåéöèè ñòàðííà÷àòííûõ òåéñòáí.

Êðííå òíäíí, ãåéàòåéüíí, ÷òíáû iñäóéü íåðåáíòéè è iñäóéü ñiñçääíéý áèáëèíòåéè áúéè õóíéöèíäéüíí íáúåäéíåíû á åäéíóþ ñèñòáíó,

Ðåàéèçàöèý iñäíííäí õóíéöèíàéå, íàïðèíåð, íà iñííâå iñíñòáíí GreenStone, òðåáóåò ñóùåñòååíííäí èçíáíáíéý è äñííéíåíéý ýäðå, ÷íëó÷ååííäí ðåçöéüøàòå.

3. Iñéñàíéå ðàçðàáíòáííé ñèñòáíû

3.1. Âúáíð èñõíáíûõ ôàééíâ

Íà ýòì ýòàïá ííáðàòíð äíéæåí áûáðàòü ôàééû èçíáðàæåíèé, íåíáñíäèíûå äëý ííñòðíáíèý áèáéèíòåéè, à ôàéæå níçäàòü èåðàðõéèé åééíé ÷àñòé íàíåéè â iðàâóþ. Ýòíò íðíöåññ ííêàçáí íà ðèñ. 1.

Ðèñ.1. Âúáíð èñõíáíûõ ôàééíâ èçíáðàæåíèé

3.2. Íáðàáíòéà è ðåñòàâðàöèý èçíáðàæåíèé

Äëý ðàçìåùåíèý èçíáðàæåíèé â ýëåêòðíííé áèáéèíòåéâ íåíáñíäèíí, êàé óæå ííèñûâàéíñü áûøå, níçäàòü ííðåäåéåííûé íàáíð èçíáðàæåíèé.

1. Èçíáðàæåíèå, í÷èùåíííá ìò òåñíè÷åññèõ øóííâ è íííåõ, íí ñíñòðàíýþùåå íýòíà, êëýéñü è äðóæå äåôåéòü, èíäþùèåñý â iðèæíàéé Ðàçðåøåíèå — ííéíå.

2. Òí æå, ÷òí è ííðåäåóùèé áèä, íí ñ óíáíüøåííûì ðàçðåøåíèåì, äíñòàòí÷íûì äëý ÷òåíèý òåéñòà.

3. Èçíáðàæåíèå, í÷èùåíííá ìò êðóííûõ è ñíðåäíèõ íýòáí, íåðàáíííåðíñòåé öååòà, íðíñòóíàíèé íàäíèñåé ñ íáðàòííé ñòíðííû èëñòà è ä

4. Èçíáðàæåíèå ñ óäàéåííûì õíííí, íí ñ ñíñòðàíáííûì öååòíí áóéâ. Ííí çàíéíàåò çíà÷èòåéüíí íåíüøå íåñòà è èñííéüçóåòñý ííéüçíåàòåéé

5. Íèêòïäðàìà äëÿ îòíáðàæåíèÿ â ñïèñêå äîñòóïüô â áèáëèòåêå ñòðàíèö (íðåäïðîñòð).

Íðè Íáíáðíàðíàðíò ñíðóð ííåðàðíò ðíæðàðíò ãððó-íóþ ïñéïððåðíæðóðíñíàðóðü íàðàðíàðóðü íáðàðíàðóðü, áññéòà ðåäçóðëüðàðóðü ðàááíòðó àéäéïðèòðíàðíà ã àáðòðíàðíà ñíðóð

Đèñ. 2. Íiäóëü íáðàáîòëè èçîáðàæåíèé

ଠେଣୀଳଦୁ ଢାକାଟିଥି ଆସିଥେଲିପା ହିନ୍ଦୋଯେ ତାଙ୍କାଠିଥିଏ ଏ ଢାନ୍ତାଳାଢାଳୋଏ ଏଇମାନାକୁ ଫା ଡେଣ. 3–5:

Đèñ. 3. Óñòðàíåíèå ïðîñòöïàíèÿ íàäïèñåé ñ íáðàòííé ñòîðííû

Đèñ. 4. Âûðàâíèâàíèå ÿðêîñòè è êííòðàñòà

Đèñ. 5. Óääëåíèå iÿòåí

3.3. Ðåäàéòèðîâàíèå è äíáàâëåíèå ìåòàääííûõ

Ðåçóëüòàòíi iöðåäúäóùèõ ýòàííâ ýâëýåòñý äðåâíâëäíáÿ ñòðóëòóðà èç ôàéëíâ èçíáðàæåíèé, à òàéæå íááíð ìåòàääííûõ, iïëó-âíííá ãðóííû ëçíáðàæåíèé. Å êà-âñòâå áàçíâíáí áûë åûáðàí íááíð ìåòàääííûõ Dublin Core, ýâëýþùèéñý íáùáíðèçíáííû áàçíâûì ñòàíäð

3.4. Ðåäàéòèðîâàíèå ìåðàìåòðîâ iöðåêòà áéáëéíòåéé

Íà ýòíí ýòàíá ïíáðàòíð ðåäàéòèðóðà ìåðàìåòðû iöðåêòà áéáëéíòåéé, òàéëå, êàé:

– íàçâàíèå,

– èíôíðìàöèÿ í ñíçäàòåéå áéáëéíòåéé,

– òèíû ííèñéå,

– áíåøíèé âèå è äðóäèå ìåðàìåòðû.

3.5. Íñòðîâíèå áéáëéíòåéé

Íñéå òíáí èàé âñå íåíáñíàéíûå äàííûå ñíáðàíû è ííäáíòåëåíû, iïæíí íåðåéò è ñàííé iöðåäóðå íñòðîâíèÿ áéáëéíòåéé. Ñíà-àéà íå áéáëéíòåéå (íàïðèíàð, äëÿ ðàñíðîñòðàíàéÿ íà CD-ROM äèñéåò). Äàéåå çàíóñéååòñý iöðåññ íñòðîâíèÿ, iï çàâåðøåíèé êíòíðàííòåéò íñòðåéò iïæíí ýéñíðòèðîâàòü á ôíðìàò ýëåéòðíííé áéáëéíòåéé GreenStone. Òàéæå áíçííæåí è èíííðò äàííûõ èç ýóíáí ôíðìàòà.

Đèñ. 6. Ìiäóëü ñáîðêè ìåòàääàííûõ

Çàêëþ÷åíèå

Â ìàñòìíýùåâ âåðåïý ýòà ñèñòàïà èñïíëüçóåòñÿ â áèáéëèïòåêå Êàçàíñéïåí Ïñòåäåðñòååííííí Óìèååðñèòåòà, à òåêæå â Íàöèíàëüíí ñòàðííå÷òòíûò èçäåíéé.

İñeññáíàÿ ñeññoåìà ðàçðöåáíòåíà ñ eññííëüçkåíéà ñïðåäüü Borland Delphi 7 è ýçûéà PHP 5, ïðåäíàçíà÷åíà äëÿ ðàáíòú íà ëèàòòñïðà V

Summary

In this article the system for creation and support of the digital collections of ancient books is described. The process of creation consists of several stages. At first the user chooses images for the future collection and also creates necessary structure of representation. At the next stage the user chooses images that are processed in an automatic or semi-automatic mode for elimination of spots and non-regular colors of paper and ink. Further the user adds and edits metadata for all images. Then on the basis of this data the web-collection is formed.

N̄ièñjē ëèòåðàòóðû

Ñièrtaüüåå 2003 Ñièrtaüüåå, Å. Ä. Ýéâæðòðííäy èðééâæðöy äðaaâïéø ëìéä è ðòééïíëñååé: Èññéäåïíäly èí eïðöïlæðééå. Åúü. 4. Èàçà

Áæðið í Þingvallaborgi er ófærilegur og óþáttumáluður. Þótt ófærilegur, er ófærilegur og óþáttumáluður.

Ãðóçìáí ð ãð. 2000 Æðóçìáí, È. Ñ. Öèôðïâàÿ íáðàáîòëà èçïáðàæåíéè â èíóîðìàöëííûð ñèñòàìàð : ó÷åá. ïññíàèà / È. Ñ. Æðóçìáí, Ñ. 69–73.

ìàñåâè÷ è äð. 2001 ìàñåâè÷, À. Ö. È níçääàíèþ ýëåêòðííûõ êîëëåêöèé ñòàðíå÷àòíûõ êíèä â áèáëèòååâ Ðîññèéñêíé àéàäåìèòåôðííèé â èíôîðìàö. íáåñí. íàóêè : òð. êííô. I. : Áèìèíôîðíñåðâèñ, 2001. N.132–140.